

hænder, eller, hvis der lægges for store hindringer iveien herfor, at det kun vil gaa langsomt med udbygningen og udnyttelsen af disse naturlige herligheder. Det kan derfor anføres og har været anført, at det vilde være et mindre onde, at vore vandfald i nogen tid blev henliggende uundbyggede og uundnyttede, fremfor at de kom paa udenlandske hænder. Komiteen er tilbøielig til at medgive, at noget kunde tale for en saadan opfatning, forsaavidt der var tale om, at lade disse naturlige herligheder for bestandig og uden indskrænkninger og betingelser overgaa paa udenlandske hænder. Men sagen vil efter komiteens mening stille sig noget anderledes, naar en saadan overgang ikke sker for bestandig, men kun paa visse betingelser og med visse kauteler, hvorved farene og ulemperne ved den udenlandske udnyttelse af vore vandfald reduceres mest mulig, og naar vederlag for den meddelte koncession vandfaldet ved koncessionstidens udløb tilfalder staten.

Komiteen vil saaledes for det første foreslaa, at tilladelse til erhvervelse og udnyttelse af vandfald her i riget blot skal meddeles udlændinger for et tidsrum af mindst 60 og hoist 80 aar eller, hvor særlige omstændigheder er tilstede, op til 99 aar, ved hvis udløb vandfaldet og vandkraftanlægget uden vederlag tilfalder staten. Betydningen af denne koncessionsbetingelse vil fremgaa af følgende:

Naar det bestemmes at vandfaldet efter et bestemt antal aar uden vederlag skal tilfalde staten vil dets kapitalværdi for den nuværende eier i nogen grad forringes. Forringelsen i værdi bliver imidlertid mindre og mindre jo længere koncessionstid der sættes. Et billede af værdiforringelsens størrelse maa man kunne skaffe sig ved at betragte vandfaldet som en eiendomsherlighed, der i salgsoieblikket repræsenterer en vis aarlig indtægt.

Ved ubegrænset eiendomsret vil eieren for al fremtid kunne paaregne denne indtægt og vandfaldets værdi vil da tilsvare den kapital, som ved en bestemt rentefod (f. eks. 4 pct.) til enhver tid giver en indtægt af samme størrelse. Begrænses imidlertid brugs- eller eiendomsretten til et bestemt tidsrum, vil eieren kun i dette begrænsede tidsrum være istand til at nyde godt af den nævnte indtægt og vandfaldets værdi forringes til den kapital, der i det angivne tidsrum kan skaffe ham den samme indtægt, medens kapitalen selv forbruges.

Denne reducerede kapitalværdi vil saaledes tilfalde vandfaldets eier, medens resten af den virkelige værdi vil blive statens indtægt ved koncessionens udstedelse.

Af nedenstaaende tabel vil sees, hvorledes vandfaldets antagne værdi i salgsoieblikket vil fordele sig paa eieren og paa staten ved forskjellig længder af koncessionstiden, naar der regnes med en rentefod af 4 pct.:

Ved en koncessionstid af :	Vandfaldets værdi fordeler sig med pct. :	
	Paa grundeieren.	Paa staten.
10 aar	32,4	67,6
20 "	54,3	45,7
30 "	69,2	30,8
40 "	79,2	20,8
50 "	85,9	14,1
60 "	90,5	9,5
70 "	93,6	6,4
80 "	95,6	4,4
100 "	98	2,0

Komiteens
forslag til
koncessions-
betingelser.